
O ZWYCZAJU UKŁADANIA DYWANÓW NA TRASIE PROCESJI BOŻEGO CIAŁA NA TERENIE POWIATU RACIBORSKIEGO.

Otwarcie wystawy 24 kwietnia o godzinie 13:00.

Miejsce ekspozycji ul Długa 2 w Raciborzu.

Uroczystości Bożego Ciała w Kościele katolickim wprowadzono w XIII wieku na synodzie w Liège. Papież Urban IV w 1389 roku włączył uroczystość do kalendarza liturgicznego Kościoła. W Raciborzu i w wielu podraciborskich wsiach Boże Ciało wiąże się ze zwyczajowym układaniem barwnych kobierców na trasie, po której przejdzie kapłan z Najświętszym Sakramentem. Wymaga to niemałego wysiłku i zaangażowania mieszkańców.

Na pytania od kiedy zwyczaj ten jest kultywowany pada najczęściej odpowiedź, że układali dywany od zawsze. Z informacji uzyskanych w terenie wynika, że w 1. połowie XX wieku dywany przygotowywano z pociętego sitowia-tataraku, dopiero w latach 50. XX wieku zaczęto tworzyć chodniki z kwiatów, paproci i farbowanych trocin. Przygotowania do układania dywanów rozpoczynają się dzień przed Bożym Ciałem. Trzeba nazbierać na łąkach i w ogrodach kwiaty i paprocie, skosić świeżą trawę. Niestety zauważamy niekorzystne zmiany zwyczaju - zamiast układać piękne kompozycje z roślin lub farbowanych trocin niektórzy ułatwiają sobie pracę i kładą na trasie procesji tekstylne tepichy. Inni całkowicie zarzucają kultywowanie tej tradycji wiedząc, że łączy się ona z ciężką pracą.

Boże Ciało jest świętem ruchomym, obchodzone jest w miesiącu maju lub czerwcu, dlatego też do układania chodników kwietnych używa się różnych gatunków roślin, aktualnie kwitnących. Mimo troski mieszkańców o to, czy będzie z czego ułożyć dywan danego roku, zawsze udaje się pozyskać materiał roślinny. W związku z tym układane dywany co roku wyglądają trochę inaczej. W latach 60. XX wieku wiele osób używało do robienia dywanów wyłącznie pociętego na sieczkarni szochu - tataraku. W latach 70. XX wieku już go nie stosowano. Po ułożonych dywanach zwanych na wsiach tepichami mogą chodzić jedynie kapłani niosący podczas procesji Najświętszy Sakrament. Inni uczestnicy procesji idą obok dywaników, tak by ich nie uszkodzić.

Pod koniec 2021 r. w Paryżu, wpisano na Listę Reprezentatywną Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego Ludzkości prowadzoną w oparciu o Konwencję UNESCO, tradycję układania dywanów kwietnych na procesje Bożego Ciała w Spycimierzu (woj. łódzkie), Kluczu, Olszowej Zalesiu Śląskim i Zimniej Wódce (woj. opolskie). Warto zadbać, by raciborskie dywany również znalazły się na tej Liście, a zwyczaj został zachowany i przekazany kolejnym pokoleniom.